

studentů (např. spolupráce, při které učitelé spolu viditelně hovoří o vyučování), a rozdíl mezi spoluprací a kooperací. Jak uvádí Kelchtermans (2006, s. 222): „Spolupráce učitelů není novinka, ale za posledních 25 let se její zaměření a ambice výrazně posunuly. První optimistické požadavky a naděje vyvážily empirické doklady. V poslední době se často diskutuje o koncepcích spolupráce učitelů a kolegiality v rámci myšlenky „profesních učebních komunit“ nebo „společenství praxe“ (viz např. Bolam et al., 2005).“ Spolupráce a kolegialita jako součást odborné profesní vzdělávací komunity a společenství praxe by také mohly být užitečně zohledněny v TALIS 2018.

Účast učitelů na rozhodovacích procesech ve školách je další oblastí zájmu TALIS 2018. Jak bylo uvedeno v diskusi o tématu vedení školy, vývoj v oblasti pedagogického vedení vedl ve školách k většímu důrazu na distribuované vedení a vedení učiteli. Rostoucí zájem o využívání vedoucího potenciálu učitelů obecně znamená širší řídicí struktury ve školách, což umožňuje učitelům větší zapojení do oblastí, jako je zlepšení školy, didaktické aspekty výuky, školní vize a školní cíle. Nový materiál relevantní pro vedení učitelů obsažený v programu TALIS 2018 shromažďuje informace o perspektivách učitelů pro jejich zapojení do rozhodování ve škole a umožňuje pozdější srovnání s názory ředitelů v této oblasti.

Zvláštní oblast zájmu pro některé zúčastněné země se týká příležitostí, které mají učitelé s ohledem na akademickou mobilitu. Definice akademické mobility používané v TALIS 2018 se týká doby studia, výuky a/nebo výzkumu v jiné zemi, než je země, v níž učitel trvale pobývá; má omezenou dobu trvání a předpokládá, že se učitel na konci stanoveného období do své země vrátí. Tyto příležitosti nezahrnují migraci z jedné země do druhé a učitelé je zpravidla využívají prostřednictvím výměnných programů zřízených pro tento účel nebo si je zajišťují individuálně. Zájem o akademickou mobilitu učitelů je v některých zemích silný kvůli svým (subjektivně vnímaným) výhodám, zejména pokud jde o učení učitelů a kvalitu výuky, ale také o profesní charakteristiky učitelů, jako je spokojenost s prací, motivace k práci a sebeúcta. Otázky TALIS 2018 týkající se účelu a trvání akademické mobility učitelů, které zamýšlíme zahrnout do programu TALIS 2018, umožňují prověřit vazby mezi těmito příležitostmi a následujícími oblastmi: další profesní rozvoj, spolupráce, výukové postupy, inovace ve vyučování a učení, pracovní spokojenost a motivace a subjektivně vnímaná profesní zdatnost.

Analytický potenciál a indikátory

Kromě klíčových výzkumných otázek zahrnutých již v šetření TALIS 2013 (týkajících se profesních postupů učitelů) jsou typy otázek, na které může být hledána odpověď pomocí dat TALIS 2018 s ohledem na výše zmíněné změny, následující:

- Co učitelé a ředitelé vnímají jako podmínky pro efektivní spolupráci (s ohledem na rovnováhu v míře autonomie)?
- Jaké formy spolupráce ovlivňují podle učitelů jejich vyučovací postupy a učení žáků?
- Jaké souvislosti existují mezi spoluprací a rozvojem? Vnímají učitelé spolupráci jako rys efektivního profesního rozvoje? Stimuluje spolupráce k dalšímu profesnímu rozvoji?
- Jakými způsoby spolupráce stimuluje a podporuje inovace ve vyučování?
- Jakou by podle učitelů a ředitelů měli učitelé hrát roli při rozhodování ve škole?
- Jakou roli by podle učitelů a ředitelů měli učitelé hrát při řízení školy?
- Jakými způsoby stimuluje a podporuje akademická mobilita učení učitelů a kvalitu vyučování (např. při rozvoji učitelů, ve vyučovacích postupech, inovacích) a další